

Rom for drømmer

Barnas KunstSkanse 2017

Rom for drømmer

Barnas KunstSkanse 2017

© 2018 Barnas KunstSkanse

Foto: Johannes Krogh, Hege Bratsberg, Sissel Aurland

Design: Hege Bratsberg

Grafisk produksjon: Bokstav og bilde AS

Innhold

Forord	5
KunstSkansen	7
Barnas KunstSkanse	8
Rom for Drømmer	10
Hva, hvem og hvorfor maler barnet? Artikkel av Bjørn Kruse og Karette Stenseth.....	14
Prosessbilder	18
Stasjonsgalleriet	56
Flyer – en invitasjon til workshop for barn på Barnas KunstSkanse	58
Kuratorstekst	60
Tale ved utstillingsåpning	62
Sang som ble sunget under åpningen.....	64
Om bidragsyterne/de medvirkende	66

Forord

Barnas KunstSkanse 2017, «Rom for Drømmer», en workshop for barn mellom åtte og tolv år, ble avholdt fra 16.–18. juni 2017, med utstillingsåpning under Barnas Dag på Blaker Skanse. Seks profesjonelle kunstnere og atten barn deltok. Utstillingen holdt åpent også påfølgende helg og deler av den ble vist i Stasjonsgalleriet på Frogner under NRK sommertogets besøk der 22. juli.

Barnas KunstSkanse begynte med et møte som Rita Nyborg, på vegne av Romeriksspillene, inviterte kunstnerne ved KunstSkansen inn til i forbindelse med Barnas Dag på Blaker Skanse. Spørsmålet var hva vi kunne bidra med på arrangementet. Dette satte i gang en diskusjon om hvordan vår profesjonelle virksomhet best kan formidles i møte med barn og unge. Ronja Allum og Hege Bratsberg deltok på møtet og tok initiativ til å arrangere en lengre workshop, som ikke direkte var knyttet opp til Barnas Dag, men som kunne munne ut i en utstilling under arrangementet. Ideen ble støttet av styret i KunstSkansen som hjalp oss å søke midler til gjennomføring av ideen. I møter med de deltagende kunstnerne ble ideen om «Rom for Drømmer» til. Et pilotprosjekt for Barnas KunstSkanse.

Denne publikasjonen er produsert for å dokumentere prosessen og for å gi andre et innblikk i tankene og ønskene som lå til grunn for prosjektet og retningen det tok underveis. Den er tenkt som et innspill i diskusjonen om unges mulighet for å utforske sine skapende evner og den er et eksempel på hva vi kan legge til rette

for av liknende aktiviteter på Blaker Skanse i regi av KunstSkansen.

En spesiell takk til alle deltagende barn og voksne som tok sjansen på å bli med på dette eksperimentet og til Rita Nyborg for godt samarbeid på Barnas Dag.

«Rom for Drømmer» kunne gjennomføres ved hjelp av økonomisk støtte. Stor takk til:

KUNSTSKANSEN

Ronja Allum og Hege Bratsberg
Prosjektledere

KunstSkansen på Blaker Skanse

KunstSkansen

Om KunstSkansen og Blaker Skanse
Sissel Aurland

KunstSkansen ble stiftet i 2012, og er en ideell organisasjon med et styre og et representantskap som høyeste organ. I styret og representantskapet i KunstSkansen er det representanter fra Sørums kommun, Billedkunstnerne i Oslo og Akershus (BOA) og Norske Kunsthåndverkere (NK), noe som bidrar til både profesjonalitet og legitimitet. I tillegg har begge organer leietakerrepresentanter fra kunstnerne.

KunstSkansen er en prosjektorganisasjon i tillegg til å leie ut atelierer og verksteder til 20 profesjonelle kunstnere på Blaker Skanse. KunstSkansen drifter også Galleri Blaker Skanse, som er en arena for visning av samtidskunst og kunsthåndverk av høy kvalitet i tillegg til å være en arena for workshop og annen kunstfaglig virksomhet. Målet er å etablere Galleri Blaker Skanse som en viktig kulturinstitusjon i Sørums kommun med høy relevans utover kommunegrensen. Vår målgruppe er kunstinteresserte i alle aldre.

Blaker Skanse består av et verneverdig område på 5000 mål, og en historisk bygningsmasse med flere bygg, lokalisert på Blaker i Sørums kommun i Akershus. Blaker Skanse er i dag et levende kunst og kultursenter i tillegg til å være en kulturhistorisk perle og turmål for folk både fra Sørums kommun og andre kommuner i Akershus, samt Oslo. Lokaliseringen rett ved Blaker togstasjon, bringer folk fra Oslo til Blaker Skanse på 30 minutter.

Blaker Skanse ble opprinnelig bygget som et festningsverk i 1682 som en av flere grenseforsvarsverk langs Glomma. Skansen ble nedlagt som militært forsvarsverk da Norge gikk i union med Sverige.

I 1917 ble *Statens Husflidsskole* etablert her. En egen linje for lærerutdanning ble opprettet i 1934 og i 1966 skiftet skolen navn til *Statens Lærerskole i Forming*, Blaker. Fra 1976 hadde skolen status som høyskole og i 2003 flyttet skolen til Kjeller i Skedsmo kommune som del av de estetiske fagene under *Høyskolen i Akershus*, der den befinner seg i dag.

Blaker Skanse kunne derfor i 2017 feire 100 år som senter for formidling av kunst- og kunsthåndverkspraksis. Lokalitetene ble i skoletiden tilpasset slik produksjon. KunstSkansen ser det som sentralt å bidra til å holde Skansens tradisjon som et sted for kunst levende og aktuell. Galleridrift, sammen med verksteder i et bredt fagfelt, bl.a. keramikk, trearbeid, metall, tekstil, glass, maleri, tegning, og grafikk gjør stedet unikt i området.

KunstSkansen vektlegger formidling og utadrettet aktiviteter og har jevnlig guidede omvisninger i både galleriet og på kunstneres verksteder, og jobber for å øke samarbeidet med andre institusjoner og organisasjoner. På sikt ønsker vi også å etablere et artist in residence-program på Blaker Skanse.

Barnas KunstSkanse

Ronja Allum og Hege Bratsberg

Drømmen om at KunstSkansen kan utvikle seg og være et levende og mangfoldig senter der kunstnerisk virksomhet utføres, diskuteres, stilles ut og løftes opp på ulike måter, er i ferd med å ta form. Det er store arealer på Blaker Skanse; her har man i sin tid forstått at mellomrommene er minst like viktige som formen. Det er nok av pusterom og armslag både mellom og i de vakre bygningene og området innenfor vollene. Her er det viktig at det også gjøres plass for barn og unge og ønsket er at Barnas KunstSkanse skal bidra til dette.

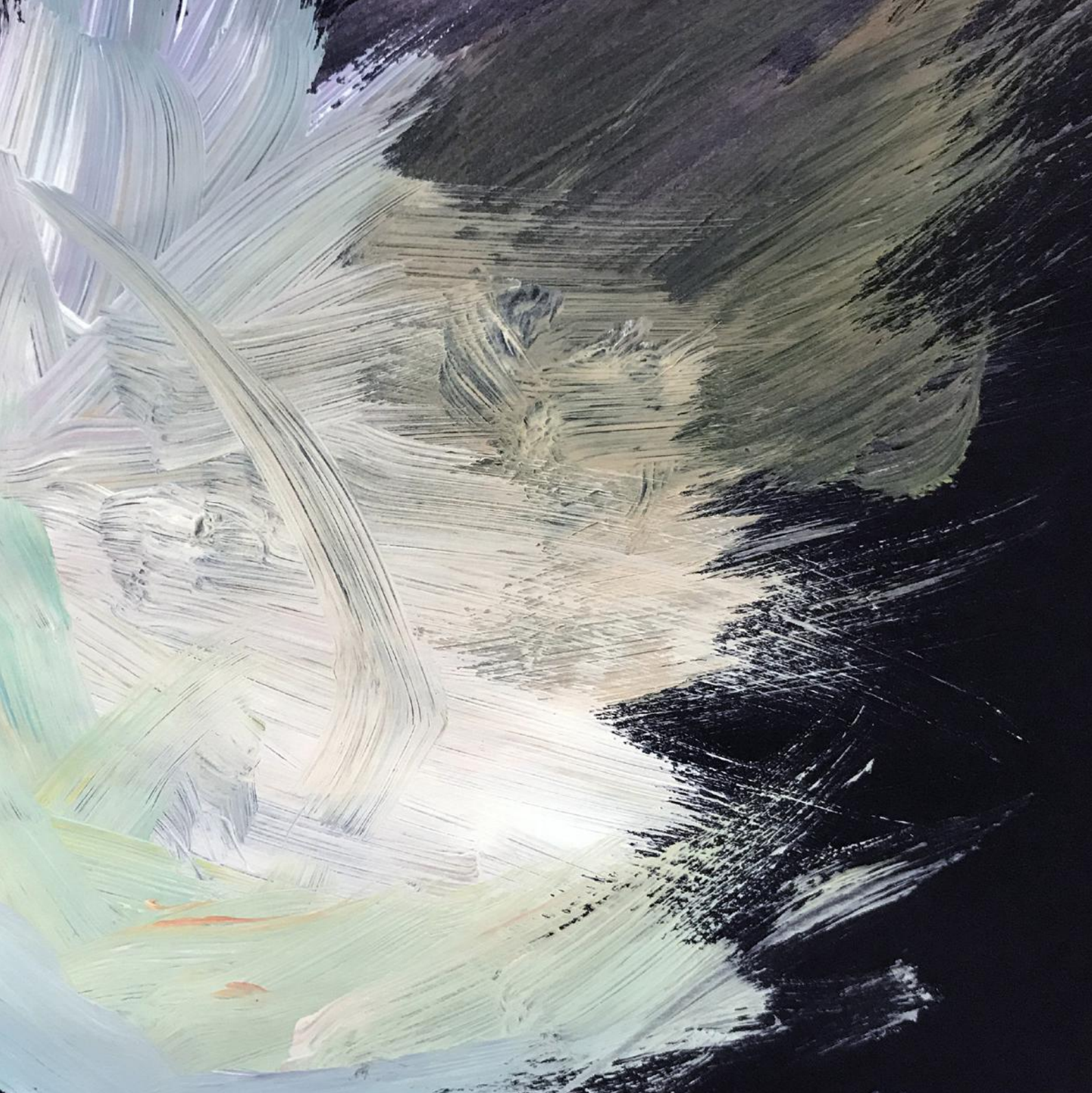
Møtet med verden begynner med sansningen, og utviklingen av hver enkelts kunnskap og evner er avhengig av denne. Øyet observerer, hånden griper, erfarer og former, huden strykes, kjenner varme og kulde ... Sansningen er en del av det å lære. De sanselige erfaringene er basen for tankens utvikling som etterhvert danner det komplekse mennesket. Uansett hvem et lite menneske vokser opp til å bli, vil de finne sine måter å uttrykke seg på og ha glede av å kunne være nytenkende, snu på ting og finne alternative løsninger. I OECDs arbeid med definisjoner og valg av kompetanser for fremtiden blir kreativitet og innovasjon, kritisk tenkning og problemløsning, metakognisjon, kommunikasjon, samarbeid, sosial og kulturell bevissthet, samt digital kompetanse omtalt som ferdigheter for det 21. Århundre (21st Century Skills). Disse egenskapene oppøves blant annet ved å få anledning til å være et undersøkende menneske i det praktisk estetiske feltet, ut ifra egne ønsker, egenskaper og forutsetninger.

På Barnas KunstSkanse ønsker vi å ta barn og deres møte med vår egen kunstneriske praksis på alvor. Her skal det være rom for at barna fritt kan kombinere hånden og tankens arbeid, der selve undersøkelsene i prosessen og oppdagelsene de gjør underveis er viktigere enn selve resultatet.

Barnekonvensjonens artikkel 13 om ytringsfrihet:

«Barnet skal ha rett til ytringsfrihet ... enten det skjer muntlig, skriftlig eller på trykk, i kunstnerisk form eller gjennom en hvilken som helst uttrykksmåte barnet måtte velge.»

Barnas KunstSkanse er etablert som et begrep ved gjennomføringen av «Rom for Drømmer». Vi ønsker å få anledning til å fylle begrepet med nye prosjekter innenfor Skansen som nå er et forsvarsverk også for barns kunstneriske aktivitet.

Rom for drømmer

Ronja Allum og Hege Bratsberg

*«Hvis du ikke kan drømme det,
kan du heller ikke gjøre det.»*

Grunnleggende for ideen om Barnas KunstSkanse var ønsket om å åpne et inspirerende rom for barns opplevelse og forståelse av kunstneriske prosesser. Vi ville skape en arena der barn kunne forfølge sine egne kunstneriske impulser og skapertrang uten at det lå en forventning om konkrete og forhåndsgitte resultater som skulle evalueres. Forventningen lå snarere i å bidra i en felles prosess med sine unike uttrykk. Vi håpet at barnas tro på egne evner skulle kunne styrkes i dette møtet.

Vi var seks kunstnere fra KunstSkansen, med ulik kunstfaglig kompetanse, som ønsket å samarbeide om å gjennomføre denne workshopen for barn.

Vi gikk en lengre vei for å komme frem til hvordan dagene skulle legges opp. Først hadde vi sett for oss en mer tradisjonell undervisningssituasjon med kuratert utstilling og individuelle enkeltverk som mål. Gradvis diskuterte vi oss frem til at det ville være interessant å åpne strukturen og gjøre dette på en annen måte. Vi tok en sjanse og lot veien være målet og begynte etter hvert å planlegge dagen som et stort samarbeidsprosjekt, der vi alle skulle være deltakere og det som

skulle produseres skulle lages av barna i fellesskap. Ledet og assistert, men ikke i klassisk forstand understøttet av oss. Dette var en utfordring. Skulle barna være med på en hel prosess fra ide til åpning av utstilling, måtte vi nullstille oss, gå sammen med barna inn i det ukjente og la dem styre så mye som mulig.

Gallerirommet, materialer, redskaper og tittel på workshopen ble forberedt. Mat ble kjøpt inn og navnelapper laget, mens vi ventet så åpne som mulig på de 18 unge deltagerne, klare til et samarbeid som skulle gå over tre dager.

Hvor starter en kunstnerisk prosess? På et eller annet tidspunkt står du overfor noen valg og ett hvitt ark i konkret eller overført betydning. Vegger og gulv i galleriet ble dekket med hvitt papir. Den ene halvdel ble definert som utstillingsrom, den andre halvparten som sy-/lime-/skisse-/material-rom, der det bare var å forsyne seg og ta i bruk sakser og symaskiner, bunke på bunke med gamle sengetøy og gardiner, noen rund-stokker, limpistoler, masse acrylmaling, forlengede pensler i mang størrelser, papir i ulike formater og farger.

Og ute var det gjort klart for bronsestøp.

Vi møttes i et åpent, hvitt gallerirom. Sammen skulle vi skape rom i rommet der det skulle være rom og tid for å drømme og for visualisering av drømmer.

De dagene vi hadde sammen skulle barna få muligheten for å gjøre noe de drømte om å gjøre, noe de ikke visste at de kunne drømme om å gjøre; noe som kunne gi dem en annerledes erfaring som de kunne ta med seg videre. Og det hele skulle munne ut i en utstilling som skulle åpnes på den årlige «Barnas dag på Blaker Skanse» bare to dager senere.

Rommet var vårt hvite ark. Vi startet med å snakke om drømmer og fylle «tanke-veggen» i fellesskap. Få av barna kjente hverandre fra før og den første kvelden handlet mest om å starte et sted. Noen jobbet alene, andre gikk sammen i mindre grupper. Ulike tolkninger av drømmer tok form og ble formidlet i et tempo vi ikke hadde forutsett. Drøm, som i drømmer om natten eller som sterke ønsker; drømmen om en reise, et dyr, at hele familien skulle samles og gjøre noe sammen. Noen drømmer var søte, noen fargerike, noen i svart-hvitt og noen ble veldig skumle. Enkelte av barna ville ikke tenke på det mørke, mens andre gjerne ville materialisere skumle stemninger. Det kom opp nye vegger, som skapte nye rom i rommet, der det mørke møtte det lyse, der natt møtte dag.

Vi hadde fire samlinger i løpet av disse dagene, der vi oppsummerte og diskuterte. Dette ble viktige felles møtepunkter der alle var konsentrert om det samme, hvor vi kunne stille spørsmål og gi beskjeder, diskutere og finne veien videre. Hva er et rom? Hva er en drøm? Hvor skal veggene stå? Hvordan skal utstillingsåpningen foregå, hvem vil være med å synge, hvem tar ansvar for serveringen? Disse samlingene bandt det hele sammen.

Den første dagen var det mange som startet med små tegninger i velkjente formater. Noen startet der de var trygge, med tegninger de «kunne». I møte med rommet og alle de ulike materialene skjedde etterhvert en forandring; de rullet ut tekstiler, klippet, blandet farger og skjønnte at strek og flater kunne få en utstrekning som overgikk deres egen kropps grenser. Tegningene gikk fra å utføres med finger og håndbevegelse til arm- og kroppsbevegelser. Med slike størrelser måtte noen ta et skritt tilbake for å kunne vurdere neste steg. Andre jobbet konsentrert omgitt av sitt eget arbeid.

Da limpistolen ble varmet opp, oppstod det nye muligheter. Nå kunne for eksempel tekstiler limes opp og bearbejdes med farge. Limet i seg selv ble også oppdaget som et selvstendig materiale som dannet skulpturelle objekter i tynne tråder, lag på lag.

Veien ble til mens vi gikk og det oppstod mange samarbeidsprosjekter. Noen jobbet sammen som om det var en dans, med en selvfølgelighet, konsentrerte og åpne for hverandres innspill. Andre tok ansvaret for å lære opp de andre etter at vi voksne først hadde vist dem for eksempel hvordan symaskinen fungerte. Enkelte ganger gikk ting i stå og noen følte seg utenfor, eller stod fast i arbeidet. Da gjaldt det for oss voksne å være der og løse opp i knuter på ulike måter, gi råd om streker og farger eller sette seg ned og være et medmenneske.

Utover arbeidet direkte i gallerirommet støpte barna bronse i sandstøpeteknikk utendørs. I selve teknikken er det små rom for å ta inn øyeblikkets inspirasjon og videreføre det i prosessen. Målet med bronsen-delen av Barnas Kunstskanse ble derfor å la barna tegne i støpesanden. Streker, mønster, hjerter, tegn og drager.

Merker etter hender og pinner. Tilslutt ble flytende bronse helt over, former på impuls låst i metall.

Tempoet var jevnt og intenst. Da de kom søndag morgen før åpningen, gikk de rett på og skulle fortsette å jobbe. Det var vanskelig å rydde og avslutte for å gjøre i stand til åpningen, så det var fortsatt fersk våt maling og lim rundt omkring da vi åpnet dørene for publikum.

Vårt hvite ark – Gallerirommet var blitt forvandlet i en kunstnerisk samarbeidsprosess. Utstillingen viste ikke individuelle enkeltverk, men et relasjonelt arbeid der ulike visuelle uttrykk tilsammen dannet en romlig installasjon. Et rom fylt av drømmer.

Hva, hvem og hvorfor maler barnet?

Karette Stensæth og Bjørn Kruse

Et barn maler med store koster på en vegg. En voksen tilskuer smiler undrende over barnets heftige, men bestemte penselføringer og beslutsomme valg av tilgjengelige farger som påføres i brå kontrast og formet tilsynelatende uten å nøle. Det virker planløst og tilfeldig, samtidig som den unge kunstneren stopper opp inn i mellom, legger hodet på skakke og vurderer resultatet så langt, ofte med et «hm!». Den voksne tilskueren spør: «Hva maler du?» Da – mens hun gestikulerer dramatisk med oppsperrede øyne og store kroppsbevegelser – renner det en fortelling ut fra hennes munn: «Det er noen som gjemmer seg i skogen ... med masse trær og planter som slynger seg opp mot en stor sol ... på en blå himmel ... Og der borte er et skip på et stort blått hav der sollyset glitrer på bølgene... Noen bor der...kanskje jeg vil bo der ...» Bildet som utfolder seg på veggen er i konstant dialog med barnets aktive skaping. Det er styrt av hennes intuitive vilje og handlende spontanitet.

Det hele fortoner seg etterhvert som en forestilling. Barnet tar regien men inviterer oss med inn i hennes verden. Men egentlig bruker hun kunsten som maske for å utforske seg selv og omverdenen. Ved å bli en annen gjennom malingen sin, finner hun seg selv. Dette er ikke nytt. Det kan minne om den betydningen middelalderens karneval hadde for at menneskene skulle få leve ut sine følelser, drømmer og utopier som vanligvis ville være «umoralske» eller fornuftstridige. Til det trengte de både maske, latter og parodi. Den

norske filosofen Kjetil Steinsholt overfører karnevalets betydning til lekens egenverdi. Han snakker om leken som «det karnevaleske liv» og sier at dette er et liv som skinner av mening, lyst og glede til tross for at det fra utsiden kan fortone seg som et fragmentarisk og tilfeldig kaos. Barnet som fortaper seg i malingen sin tar også kunsten sin alvorlig. For henne går kunsten, leken og livet nesten ut på det samme. Gleden hun kjenner ved å skape er en glede hun tar på ramme alvor. Det ser vi på henne når hun forteller og gestikulerer om hva hun mener malingen hennes forestiller.

Barnet viser oss slik at hun også behersker en egenskap som de fleste forbinder med barnlig lek og kreativitet. Men denne lekende handlingen er også en egenskap vi alle har og som vi tar med oss inn i voksen alder, ja, helt inn i alderdommen. Dette er kjernen ved improvisasjon, som er det fenomenet som forbinder kunsten, leken og livet. Vi improviserer oss vei gjennom hele livet, fra fødsel til død, i nesten alt det vi foretar oss. Det å leve forutsetter en evne til improvisasjon. Spebarnet og hennes foreldre improviserer for å oppnå livsnødvendig kontakt. På musikalsk vis toner de seg både rytmisk og melodisk inn mot hverandre. De avstemmer seg affektivt, som det heter. Og slik opplever de at de kan forstå hverandre. Når barnet går inn i en dialog med kunsten sin, utvider hun sin kommunikative musikalitet, som hun først erfarte med sine foreldre fra starten av. Hun utvider slik denne viktige livsforutsetningen.

Vi kan se på all skapende improvisasjon som en grunnleggende eksistensiell energi som ligger inne i oss, i sinnet. Det er denne som hjelper oss å navigere gjennom livets mange små og store oppgaver som hver og en krever en beslutning, hele tiden mens vi styres av spontane innfall og intuitive handlinger. Verbet 'improvisere' kommer av latinsk 'improvisus', som betyr 'uten å forutse'.

Ofte er det å improvisere forstått som noe man gjør 'på sparket'. Det er noe som skjer uten forberedelse, gjerne med et tilfeldig og midlertidig resultat som er godt nok, men bare som en halvgod erstatning for noe som kunne ha vært bedre og mer gjennomarbeidet dersom det hadde vært planlagt på forhånd. Hvis, for eksempel, en turgåer fanges av vær og vind og må overnatte i skogen, da må han improvisere og gjøre det beste ut av situasjonen. Dette viser til en naturlig positiv holdning som knytter oss til vårt urinstinkt om å overleve. Det fine ved en slik 'nødløsning' er selve initiativet til å bruke fantasien og få til noe som tjener hensikten.

Det er ikke langt fra en slik nyttig improvisering til en ren kunstnerisk virksomhet. Begge former innebærer at fantasien får spille *med* i rekken av praktiske beslutninger som fører til den ene eller andre formen for uttrykk. Det er denne samhandlingen mellom intuitiv fantasi og praktisk tenkning som definerer kreativitet. Begge er likeverdige egenskaper av vår bevissthet. Begge arbeider konstant sammen i alle av livets utfordringer, små som store.

En ting er å utvikle kunnskap om intuisjonens magi og erfaringens mektige praktiske ressurs hver for seg, som om de opererer som selvstendige drivkrefter i våre instinktive og viljestyrte handlinger. En annen ting er å se på hvordan selve samspillet arter seg. Spørsmålet er hvordan vi kan forestille oss den 'tredje' drivkraften, nemlig den som oppstår *mellom* intuisjon og praktisk tenkning, altså det som utspiller seg i spenningsfeltet dem imellom. Det er der, i det dynamiske møtet i mellomrommet, hvor den samlede energien oppstår og som gir impulsen til vår skapende handling.

Vi tror at det er helt sentralt at kunsten må sanses, oppleves og gjøres. Konkrete erfaringer og handlinger må altså til, og i dag finnes det vel få arenaer som Barnas kunstskanse, som tilbyr slike opplevelser. Vår tolkning av improvisasjon minner i så fall om det perspektivet filosofen Friedrich Schiller på 1700-tallet hadde på lek. Schiller snakket om at en 'estetisk oppdragelse' skjer gjennom sanseerfaringer, som han mente stod i nær forbindelse med lek: «Bare det lekende menneske, dvs. det menneske hvis sjel næres og beveges av kunsten, av det skjønnne, blir fullt ut menneske», sa Schiller, for kunsten åpenbarer den menneskelige natur, humaniteten. Den ligger i spenningen mellom det frie, dynamiske, improviserende og det mer strenge, strukturerte og regelbundne. Leken skaper balanse i disse spenningene. Ja, til dette er kunsten og estetikken den beste hjelper, hevdet Schiller! Vi sier oss enige, for nettopp i denne balanseringen oppstår den schillerske lekedriften, som er selve forutsetningen for all kunstnerisk opplevelse.

Det er altså snakk om en *dialog* mellom to ulike bevisstheter: den ene uttrykker seg spontant ut fra intuisjonens ubevisste repertoar. Den andre uttrykker seg gjennom en tenkende, bevisst strategi eller planlegging. Det er to klassiske modeller som illustrerer samhandlingen mellom disse to bevissthetene som umiddelbart synes å være tilstede samtidig i improvisasjonsøyeblikket.

Den ene modellen likner den vi kjenner fra vekselstrøm, hvor energien oppstår i en lynrask vekselvirkning mellom kraften fra motsatt ladede partikler (ioner eller elektroner). Den kreative energien oppstår på liknende måte i spenningsfeltet mellom signalene fra henholdsvis tanke og intuisjon, i en kontinuerlig pågående, dynamisk dialog. Det er altså heller snakk om en pendling fra den ene bevisstheten til den andre, enn en vedvarende samtidighet av to ulike bevisstheter. I rasende fart bearbeider tanken de intuitive impulsene og sorterer dem etter en viljestyrt prioritet i det skapende øyeblikket.

For å danne seg et bilde av denne kreative tilstanden kan vi forestille oss at den intuitive ressursen ligner et kaos av innfall, mens tankens oppgave er å skape orden i dette kaoset ved å temme og forme innfallene. Det som styrer tankens arbeid er bevisstheten om hva som oppleves som en kommuniserbar form. Hvis man vil uttrykke begeistring, f.eks., vil følelsen måtte innordnes en form, enten den er bevegelse, ord, setning, sang, eller gjennom et visuelt medium. 'Perform' på engelsk betyr nettopp 'gjennom form'.

Den andre modellen plasserer den kreative handlingen i perspektiv til to grunnleggende tidsdimensjoner, den løpende kronologiske tiden (handling) og den romlige opplevelsen av tilstand (refleksjon), der tiden synes å stå stille. Det blir nesten som å sammenligne kreativitet med en opera! Historien som operaen forteller er ikke bare handling alene, men det er også avgrensede rom for ettertanke, slik den kommer til uttrykk i operaens arier. En klassisk arie er en refleksjon som oppstår ved et viktig vendepunkt i handlingens tidsforløp. Her synges det om hvilke tanker som er tilstede der og da, om hva som har ledet opp til dette øyeblikket, og om hva som kan tenkes å være det som kommer etterpå.

Slike 'tankepauser' er vanlige, og høyst normale, i alle av menneskers liv i hverdagen, om hensikten er å skape eller bare gjøre andre ting; det er ikke bare vanlig, men helt nødvendig jevnlig å reflektere over tingenes tilstand. Det er her barnet i denne tekstens innledning tar ett skritt tilbake, legger hodet til den ene siden og sier «hm». Det er også dette som er kunstnerisk virksomhet, som leken er en så glimrende modell på, der de opplever og lærer å forholde seg til noe, ved å veksle mellom å delta (være i handlingen) og betrakte (tenke på handlingen).

Vi kan jo spørre hvorfor mennesker befatter seg med skapende uttrykk? Filosofen Susanne K. Langer mente at dette hadde å gjøre med menneskenes behov for å tenke og forstå i symboler, dvs. det at mennesker gjerne vil 'se' et fenomen via et annet fenomen. Hun snakker om det presenterende symbolspråket som ikke er knyttet til fikserte forklaringer, men må først og fremst erfares og oppleves som helhet(er), noe som gjøres best gjennom kunstneriske uttrykk.

Grunnlaget for all erfaring er imidlertid en stilltiende kroppslig viten. Før affektiv avstemming og relasjoner til den andre skal kunne skje, må erfaringene gjennom kroppen. Vi kjenner det på kroppen, som vi sier. Kroppen er selve utgangspunktet for vår sansing, persepsjon og opplevelse av verden. Det er kroppen som først forstår verden. Våre erfaringer setter seg i kroppen som 'kroppsskjemaer', slik at vi kan hente dem frem senere når vi trenger dem. For barna er det kroppslige aspektet tydelig og helt grunnleggende. Det er betimelig å spørre: Tilbys barn i dag rom og tid nok til at de kan få utfolde seg kroppslig mens de fortaper seg i kunsten sin?

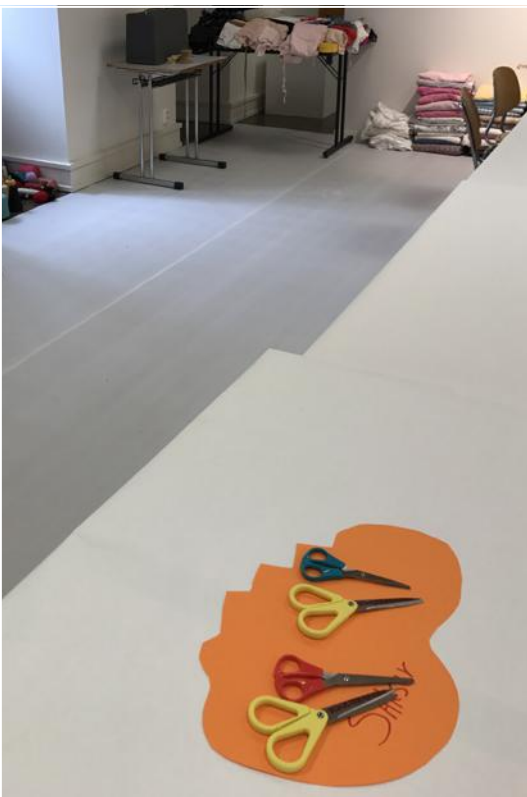
Vi opplevde at Barnas kunstskanse hadde lagt til rette for nok rom og tid, som også gav barna nye måter å bygge relasjoner til andre og de voksne. Det rådet et herlig fellesskap, et rolig men vitalt karneval. Barna fortapte seg i kunstneriske aktiviteter, både for seg selv og sammen med andre. I et helseforebyggende perspektiv er slike erfaringer viktige. Ideen er at der barnets personlige ressurser brukes, oppstår også nye handlerom. Mestringsgleden fra kunsterfaringene, slik som barna i Barnas kunstskanse får, kan da smitte over på viljen til å mestre på andre områder. Om vi tenkte på denne måten også utenfor kunstarenaer som Barnas kunstskanse, ville vi også kunne bidra til å bygge gode samfunn som samtidig unngår unødige ekskludering og angst.

Rommet – *Det hvite arket* – klargjøres

Materialene venter

Drodle-veggen

Vegger skaper nye rom i rommet

Rom for røtter

Hun er 8 år og har sydd litt. Hun drømmer om å få det til selv og sitter stille og konsentrert når hun blir vist hvordan symaskinen skal tres. Med små og nette hender behersker hun dette som ingenting. Etterpå tilkalles hun når andre barn står fast.

«Sy er morsomt. Jeg har lært å tre symaskin. Nå kan jeg det helt selv. Det er enkelt.»

Han tenker på søsteren sin og drømmer om å lage en myk pute til henne. Han har laget en fin liten skisse av hvordan den skal se ut. Skissen viser en bil med blomster på, men den er flat. Fra to til 3 dimensjoner? Han vil ikke tegne mer på den, bare teste det ut og se om han får det til. De fine bunkene med tekstiler ligger pent brettet i stabler langs veggen. Kan vi virkelig klipp i dem? Han finner sine pute-stoffer og begynner å klippe. Men hvor går veien videre? Det er mye å lære og veien, prosessen og resultatet blir til mens han lager.

«Jeg liker ikke så godt å tegne. Jeg vil heller lage noe med hendene.»

Han får hjelp av sin 8 år gamle kollega med symaskinen.

De har ikke møtt hverandre før, men ser ut som de danser når de jobber sammen.
«Det beste med disse dagene er at jeg har fått nye venner».

De samarbeider over tre dager. Teppet , hjerte-teppet, utvikles av nye hjertevenner i et konsentrert samarbeid. De kjenner hverandre ikke, men finner farger, materialer og egne løsninger. De pakker sammen teppet og deltar andre steder i rommet innimellom, men de holder kontinuiteten og lager et stort teppe sammen.

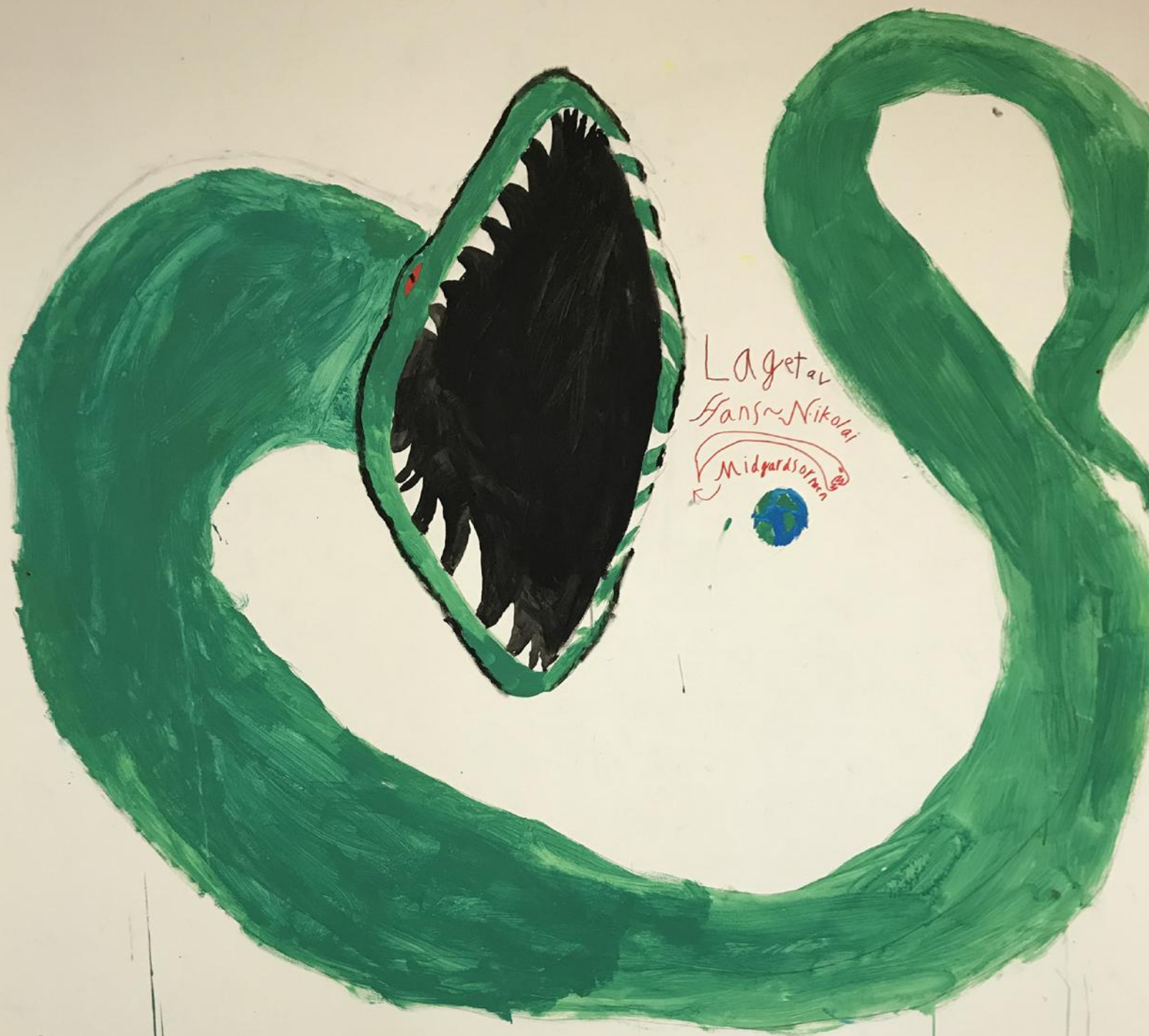

«Vet du hva? Jeg er skikkelig stolt av det jeg har gjort, jeg!»

Klærne er fulle av maling, ansiktet er fullt av maling og hun stråler. Hun lurер ikke på om vi andre synes hun har vært flink. Hun konstaterer at hun er stolt over det hun har gjort. Timevis har hun jobbet konsentrert og forvandlet gulvet til et landskap der elva slynger seg, deler seg og flyter fra den ene siden av rommet til den andre. Noen steder kan du gå over en bro, andre steder er det mye fisk å få.

Ideen om Jotun-ormen tar steget fra det trygge A4-arket og ut i rommet.
Hele kroppen og store pensler tas i bruk for å forme det store gapet og styrken i det kraftige udyret.

«En gang drømte jeg at jeg var på en tynn gren. Da ønsket jeg å våkne.
Jeg har en egen teknikk når jeg vil våkne.
Jeg lukker øynene og holder fingrene inntil skallen.»

En stor og en litt mindre hånd holder rundt hver sin firkantede stokk, og stokkene brukes til å pakke rød sand ned i en lav trekasse. Den ene av disse to liker å tegne den andre ikke. Det er tydeligvis ikke streker og en usikkerhet rundt form som er årsaken til denne mangelen på interesse for tegning. Straks streker og former kan gjøres tredimensjonale, presses ut av eller bankes inn i en flate så gir det mening for ham.

«Jeg tror jeg liker å lage ting med hendene mine fordi jeg er så glad i å spille piano.»

Han løfter ikke blikket når han sier det. Hendene med bankepinnen mister ikke rytmen.

«Vi fant, vi fant!» En «ready-made».

I hybelen i lokalet ved siden av stod en nyinnkjøpt seng.

Den kunne vi trenge, så nå er hybelsengen blitt en drøm av en seng ...

*«Det er skummelt med troll og sånn.
Det drømmer jeg også ofte.
Men jeg vil tegne fine drømmer.»*

*«Det er så gøy!
Jeg drømmer det ofte, veldig ofte.
Jeg drømmer at jeg stuper i havet. Det er passe varmt.
Alle er med.
Pappa, broren min og mamma er med.»*

Hjerte på gulvet, ca 70 x 40 cm

Hjerter. Over alt dukker det opp hjerter. De er med overalt, enten det tegnes blomster eller hekser, sol eller lynnedslag, som hovedmotiv i et stort teppe, egne herteskulpturer, som munner og selvfølgelig følge til kjærlighetserklæringene; I love ...

Raske skisser på vegger og gulv, store og små.

Hva er vel viktigere enn drømmen om kjærlighet og tilhørighet?

Vi hadde fire samlinger og en lunsj i det grønne.

«Skal det komme folk inn hit?» spør hun og ser seg rundt i rommet de har jobbet frem som «Rom for drømmer?» Hun ser seg plutselig rundt med et litt annet blikk, utenfra blikket.

StasjonsGalleriet

«Rom for drømmer» på Stasjonsgalleriet

Deler av utstillingen ble bragt videre og vist i Sørums Kunstforenings galleri på Frogner; «Stasjonsgalleriet». Noen av barna som deltok på workshopen fikk se utstillingen i de nye lokalene. Det var store forventninger på forhånd, fikk vi vite fra foreldre, og tydelig stolte barn så seg omkring og kjente igjen det de hadde vært med å jobbe frem i et annet rom.

Utstillingen i StasjonsGalleriet ble også vist i et innslag på NRK Sommertoget 22. juli 2017.

BARNAS KUNSTSKANSE 16. - 18. JUNI

Workshop og utstilling for barn 8 - 12 år på Kunstskansen
i forbindelse med "Barnas Dag" på Blaker Skanse

Hva?

Barnas KunstSkanse handler om å få besvart to viktige spørsmål:

Hva er det egentlig kunstnere driver med hele dagen?

Hva befinner seg på innsiden av hodene til folk som er mellom 8 og 12 år?

Hvorfor?

Barnas KunstSkanse er et stort eksperiment designet for å kunne gi oss svaret på disse to av verdens store mysterier. På lurt vis ønsker vi å oppnå dette med å kombinere spørsmålene og lage et nytt spørsmål:

Hvordan?

Hva skjer om kunstnere, disse som driver med mystiske ting hele dagen, inviterer en gruppe barn fra 8 til 12 år for å drive med mystiske ting hele dagen sammen med dem? Seks av kunstnerne som kaller seg KunstSkansen er med på eksperimentet og nå trenger vi at nettopp du mellom 8 og

Invitasjon til Rom for Drømmer som ble annonsert i lokalavisen Indre, sendt til skoler, spredt på facebook og delt ut som flyers og plakater.

12 år kommer til Blaker Skanse en helg i juni. Ta med hodet ditt, ta med hendene dine, ta med alt det mystiske som ruller rundt på innsiden og bli med for å lære noe, prøve noe nytt sammen med andre.

Kunstsansken inviterer til å lære om de ulike materialene de jobber med og ikke minst gi kreativiteten en ordentlig treningsøkt. Helgen avsluttes med en skikkelig utstillingsåpning under Barnas dag på Blaker Skanse!

Hvem?

KunstSkanse

Blaker Skanse er i dag arbeidsplassen til 20 profesjonelle kunstnere. De har verksteder og atelier i de historiske lokalene der det har vært jobbet med kunst og håndverk siden 1917. Organisasjonen heter KunstSkanse og jobber også for at Blaker Skanse skal fortsette å være synonymt med kunstproduksjon. Det arbeides med mange ulike materialer og formspråk, alt fra maleri og grafikk til tekstil, metall, tre og keramikk - for å nevne noe.

Prosjektet har som mål å gi barn og ungdom i Sørumsdal en mulighet til å lære mer om kunstnerisk praksis med profesjonelle kunstnere som veiledere. De skal oppleve hvordan det er å jobbe mot en kunstutstilling og å arrangere en åpning i samarbeid med andre. Barna som deltar vil lære om kunstnerisk arbeid, håndverksteknikker og kunstformidling.

Det vil i ettertid bli produsert en dokumentasjon av prosjektet, der Bjørn Kruse og Karette Stensæth vil skrive forordet basert på workshoparbeidet.

Praktisk

Workshopen består av fem kunstnere som jobber med hvert sitt materiale og leder hver sin gruppe på seks barn. Vi lager utstilling sammen i samarbeid med kurator. Det er begrensede plasser, første mann til mølla.

Arne Ryggvold (f. 1955)	- Tre	Toril Wik (f. 1960)	- Tegning
Hege Bratsberg (f. 1960)	- Tekstil	Ronja Allum (f. 1983)	- Metall
Inge Jensen (f. 1961)	- Maleri	Sissel Aurland (f. 1965)	- Kurator

Tidspunkt:

Fredag Kl. 18 -20- Introduksjon og fellesmåltid

Lørdag Kl 10-16- Workshoparbeid med felles lunsj

Søndag Kl. 10 – 12- Forberedelser til utstillingen

Offisiell åpning av utstilling: kl. 12 søndag 18. Juni.

Betaling: workshopen koster kr. 200,- (inkludert litt servering fredag og et måltid midt på dagen lørdag) Betales ved påmelding.

Følg arrangementet på facebook : Barnas Kunstsansken

Påmelding skjer ved kjøp av billett på: kunstskansen.ticketco.no

Etter innbetaling vil dere motta en e-post med ytterligere informasjon.

Prosjektledere:

Ronja Allum: ronjallum@gmail.com

Hege Bratsberg: hege@luun.no

Støttet av:

Kuratortekst

Sissel Aurland

Barn lærer gjennom erfaringer. Det ble lagt til rette for å at barna kunne følge sin egen kunstneriske utvikling i prosjektet uten for mange begrensninger. Som kurator var jeg deltager i hele prosessen fra planlegging til gjennomføring og i evalueringsarbeidet. Et fokusområde var hvordan man skal planlegge for og evaluere en åpen kunstnerisk prosess. Vi har vært bevisst på at vi ikke ønsker å tre inn i skoleverkets evaluerende system, da det ville medført en begrensning av barnas frie kunstneriske utvikling i prosjektet.

18 påmeldte barn i alderen åtte til tolv år deltok på workshopen som inkluderte en avsluttende utstillings-åpning den tredje dagen. Ved oppstart, møtte barna ett hvitt rom som de gjennom egne kreative impulser utviklet til et «Rom for drømmer» med alt av innhold. Hverken barna, prosjektledere eller kurator visste hva dette ville bli på forhånd. Barna fikk lov å være kunstnere i et åpent rom, og de fulgte sine egne kreative impulser i samarbeide med andre barn og med rettleiding og bistand fra seks etablerte kunstnere.

Det å jobbe som kunstner i dag, innebærer for de fleste av oss å eksperimentere med sin egen skaperkraft og å bevege seg ut av komfortsonen og inn i det ukjente. Det foreligger ingen fasit for deg eller din kunstneriske utvikling, ingen har staket ut en vei du skal følge, du må selv skape veien etter som du går. I det frie rommet skapes noe nytt ved hjelp av fantasi, kreativitet

og skapertrang. Med dette som bakteppe ønsket vi å lage et prosjekt der barna kunne få erfare hva som skjer når muligheten er i fokus, og ikke begrensningene.

Hele prosjektet har vært et relasjonelt kunstverk, der utviklingen i bevegelse og den prosessen som barna har deltatt i har vært det sentrale. Å observere barnas prosess var lærerikt, spesielt det å observere hva som skjedde med barna underveis i en prosess der mulighetsrommet er det sentrale. Det å delta i barnas åpenhet knyttet til eksperimentering, samarbeide og få være vitne til hvordan kreativiteten og energien og tiltro til egne skaperevner utviklet seg var en berikelse og en stor inspirasjon.

Det er mange eksempler som kan trekkes frem; Han som erfarte hvordan detaljene slapp taket til fordel for helheten ved å modig å utfordre seg selv og tegne og male stort på en hel vegg, noe som krevde at han fysisk måtte ta mange steg tilbake for å kunne se de rette proporsjonene. Flere av barna utviklet sine arbeider fra å tegnet søte tegninger i små formater til å utforske nye kunstneriske retninger og uttrykke sin egen stemme i samarbeide med andre. Vi observerte at det kunstneriske rommet som barna hadde til rådighet åpne seg himmelhøyt og bredt for mange av barna i prosessen. En slik erfaring og opplevelse vil et barn ta med seg inn i andre sammenhenger i livet, og vil kunne gjøre noe med hvordan barnet tilnærmer seg andre områder i livet.

Utstillingen var ikke målet i seg selv. Hensikten med utstillingen var la barna erfare hva som skjer når publikum bringes inn i gallerirommet, og vise hvordan en utstilling blir til som en avslutning på den kunstneriske prosessen for å ta prosessen på alvor. Som kurator ønsket jeg å bidra til å vise barna at det skjer noe med hvordan man ser på egne verk når verket presenteres i offentligheten. Det ble i talen fokusert på å sette verket inn i en større sammenheng, for å hjelpe barna til å se bredere på det de hadde laget og den prosessen de hadde deltatt i. Målet med utstillingen var å la barna få kjenne på den følelsen som oppstår i denne prosessen, og oppleve at andres øyne på verket også kan gjøre noe med hvordan en selv opplever det.

Min tale på utstillingsåpningen satte utstillingen «rom for drømmer» inn i en større kontekst med drømmer og trakk linjer tilbake til de australske Aboriginerne og deres drømmetidsfortellinger. Alle de nye kunstnerne ble samlet i galleriet for blomsteroverrekkelse. Det var synlig at de lyttet interessert til talen og flere av barna rettet seg opp i ryggen og ble merkbart stolte over å være hovedpersonene etter hvert som talen skred frem.

Det var tydelig for meg som kurator at barna opplevde å få en ny erfaring og bevissthet rundt det at deres kunstneriske prosess gikk fra å være uttrykt i deres personlige rom, til å bli vist i et offentlig rom med besøkende til stede som så på verkene med publikums blikk. Dette gjorde noe med hvordan barna igjen opplevde sine egne verk og hvordan de igjen fikk nye tanker og en annen forståelse av hva de hadde deltatt på og vært med på å lage.

Selv om utstillingen ikke var målet, var den allikevel en viktig del som avslutning på den kunstneriske prosessen barna deltok i. Og det var den delen de deltagende barna kunne dele med sin familie og etablere et samtalerom rundt med andre som ikke hadde deltatt. Arbeidene som ble laget i det lekende frie mulighetsrommet, ble i bevisstheten mye mer enn lek – det ble viktig. Lek er viktig.

Tale på utstillingsåpningen

Barnas KunstSkanse, 18. juni 2017

Sissel Aurland

Velkommen til den aller første Barnas KunstSkanse utstillingen! Og før jeg forteller hva BarnasKunstSkanse er, vil jeg fortelle at KunstSkansen er en kunstnerorganisasjon som består av 20 profesjonelle kunstnere, som har sine verksteder og atelierer her på Blaker Skanse. Barna Kunstskanse består denne helgen av 18 barn i alderen 8–12 år som har jobbet her sammen med 6 av kunstnerne fra kunstskansen, for å lage denne utstillingen.

Vi som har hatt den store glede av å jobbe sammen med så mange flotte barn føler oss privilegert. Jeg kjenner at jeg blir inspirert av iveren og gleden og entusiasmen som har strømmet over oss i disse dagene. Vi som er så heldige å ha jobbet sammen med barna denne helgen er meg selv Sissel Aurland som jeg er kurator i dette prosjektet og kunstnerne Ronja Allum, Hege Bratsberg, Inge Jensen, Arne Rygvold og Toril Wik. Tusen takk for at vi fikk delta i dette store eksperimentet sammen med dere. For dette har vært et eksperiment – vi visste ikke hva dette skulle bli på forhånd og det er første gang vi arrangerer BarnasKunstskanse. Dette har vært en stor suksess og vi vil gjerne gjøre dette flere ganger. Og jeg vil rette en stor takk til Sørums Kommune, Kulturrådet og Norske kunsthåndverkere som har støttet dette prosjektet økonomisk.

Barna har fått delta i det kunstneriske arbeidet fra A til Å – der vi startet med ideer og bearbeiding av ideer på

fredag, til konkret å jobbe ut ideene i et stort samarbeidsprosjekt ved hjelp av mange ulike håndverksteknikker som barna har fått ta del i og lært mer om – blant annet tekstilteknikker og sy på symaskin, maleri med blanding av farger og tegning, metall og bronsestøping samt noe trearbeide. Barna har fulgt sin egen kunstneriske prosess i samarbeide med andre og laget noe sammen, og det er en stor øvelse. De har opplevd hvordan det er å sette sammen og kuratere en kunstutstilling og arrangere en utstillingsåpning som vi har her nå. Dette har faktisk vært en unik mulighet til å lære om kunstnerisk praksis med profesjonelle kunstnere som veileder i prosessen frem mot utstillingen.

Utstillingen har fått tittelen «ROM FOR DRØMMER». Her har 18 barn mellom 8 og 12 år gitt sine drømmer et fysisk uttrykk som de vil dele med publikum. Det er ikke alltid så lett å sette ord på alt vi har inne i oss, og av og til er det lettere å vise det på en annen måte enn ved å bruke ord. Og her inne er det mange rom for drømmeuttrykk.

Barna i Barnas KunstSkansen inviterer både barn og voksne til å komme inn i sine rom for drømmer – og kanskje kan vi som går inn her drømme litt selv også? For det er mye magi i drømmer.

Som Henrik Ibsen sa det:

*«Sterke drømmer, fagre drømmer, kom i flokk
som ville svaner, og løftet meg på brede vinger»*

For hva drømmer vi om?

- De aller beste drømmene er jo de glade drømmene, – og de finner vi her.
- Vi drømmer om noe vi ønsker oss – og vi drømmer om noe vi vil være – og steder vi vil være – og vi drømmer og om det vi er redde for – og de stedene vi ikke vil være.
- Vi har vel alle drømt skumle drømmer, og de finner vi her også.
- Og vi har vel alle drømt magiske drømmer og overnaturlig ting, og de finner vi her også.
- Her kan dere få oppleve alt på en gang.

Akkurat på samme måte som hos de australske urinnbyggerne Aboriginerne, sine fortellinger om Drømmetiden. Deres fortellinger om Drømmetiden hører til menneskehetens eldste overlevninger og i over 10-tusen år har fortellingene om Drømmetiden blitt muntlig videreført til kommende generasjoner.

For i motsetning til den eventyrtyper vi er vant til – som handler om en rekke hendelser som avløser hverandre og fører til en slutt, – har drømmetidsforellingene til Aboriginerne hverken en begynnelse eller en slutt. Som et endeløst bånd glir fortellingene videre, de går over i hverandre, fletter seg inn i og ut av hverandre, tar iblant brått slutt og dukker opp igjen på et helt annet sted – som en underjordisk bekk.

Akkurat sånn er det i dette drømmerommet også. Dette rommet kan også ligne på en forklaring på et bilde; Man kan begynne hvor som helst, man kan bevege seg fra høyre mot venstre, ovenfra og ned, innenfra og ut eller gjøre alt i omvendt rekkefølge.

Gå rundt her i galleriet, og opplev drømmer og fortellinger og bruk din egen fantasi til å lage egne drømmer – for det er jo ikke bare i søvne vi kan drømme – det er mye å hente i en god dagdrøm også.

Jeg dele et lite visdomsord av den brasilianske forfatteren Paolo Choelo som tar tak i de viktige drømmer, det lyder slik:

*Bak alle oppfylte drømmer ligger
inspirasjon – og hardt arbeide. For alt
starter med en drøm, glem ikke det.*

Avslutningsvis ønsker jeg å gi en blomst til hver og en av kunstnerne som har deltatt på Barnas KunstSkanse.

Takk for at dere har deltatt i Barnas KunstSkanse!

Jeg vil male dagen blå

(Regnvejrsgang i november)

Text: Ebba Munk

Melodi: Pia Raug

Jeg vil male dagen blå,
med en solskinnstripe på,
vælge lyset frem for skyggen,
gi' meg selv et puf i ryggen,
tro på alting selv på lykken.
Jeg vil male dagen blå.

Jeg vil male dagen gul,
solen som en sommerfugl,
sætter sig på mine hænder,
alle regnvejrsgange ender,
det står maj på min kalender.
Jeg vil male dagen gul.

Jeg vil male dagen rød
med den sidste roses glød,
jeg vil plukke kantareller,
løvetand og brændenælder,
leve i dét nu, der gjælder.
Jeg vil male dagen rød.

Jeg vil male dagen grøn,
dyb og kølig flaskegrøn,
sætte tændte lys i stager,
glemme rynker, dobbelthager,
håpe på mit spejl bedrager.
Jeg vil male dagen grøn.

Jeg vil male dagen hvid,
nu hvor det er ulvetid,
købe franske anemoner
for de sidste tyve kroner,
lytte til Vivaldis toner.
Jeg vil male dagen hvid.

Jeg vil male dagen lys,
strege ud og sætte kryds,
jeg har tusind ting at gøre,
klokken elleve femogfyrre,
blev november hængt til tørre.
Jeg vil male dagen lys.

Om bidragsyterne/de medvirkende

Ronja Allum

Prosjektleder og skribent.

Deltok i workshopen som veileder med hovedkompetanse i metall.

Ronja Allum er utdannet ved Kunsthøyskolen i Oslo og har master i metall og smykkekunst. Jobber med smykker og installasjoner hvor hun fokuserer på å kombinere ulike materialer. Hun har erfaring som leder av workshop for barn og ungdom innen både metall og kostyme. Endre Fodstad deltok som assistent under bronsestøpearbeidet.

Sissel Aurland

Kurator, økonomisk prosjektansvarlig og skribent

Deltok i workshopen som veileder med hovedkompetanse som kurator i tillegg til maleri.

Sissel Aurland jobber som billedkunstner, kurator og økonom. Hun har erfaring som kunstkonsulent i kunstutvalget for to store byggeprosjekter i Sørums kommun; Fjuk Oppvekstsenter og Blaker Bo- og omsorgssenter som begge ble ferdigstilt i 2017. Hun har vært prosjektleder og kurator for flere store utstillingsprosjekter, bla. i regi av Sørums Kunstforening, og har erfaring som arrangør og prosjektleder fra workshop for større elevgrupper, i tillegg til ansvar for den økonomiske oppfølgingen av prosjekter.

Hege Bratsberg

Prosjektleder, skribent og fotograf

Deltok i workshopen som lærer med hovedkompetanse i tekstil.

Hege Bratsberg har utdannelse fra SHKS, Statens Håndverk- og Kunstindustriskole, Tekstil og fra Fachhochschule Reutlingen i Tyskland. Hun driver www.luun.no og har lang erfaring fra undervisning med ungdom via sin stilling som høyskolelektor ved Kunsthøgskolen i Oslo.

Inge Jensen

Deltok i workshopen som veileder med

hovedkompetanse i maleri.

Utdannet ved Vestlandets Kunstakademi, hvor han begynte med grafikk men gikk raskt over til maleri, som han har jobbet med å utforske siden. Han bruker malingen ikke bare som farger men som et materiale å modelere med, og bildene hans har ofte lag på lag, med klare referanser til natur, naturens grunnelementer selv om de kan være abstrakte. Han har også undervist i Design og håndverk på videregående.

Bjørn Kruse og Karette Stensæth

Skribenter i katalog. Skriver sammen.

Kruse er skribent, foreleser, billedkunstner og musiker, som også har skrevet bok om prosess og metode i kunsten, *Den tenkende kunstner* (Universitetsforlaget 1995). Karette Stensæth er musikkterapeut og forsker. Hun skrev sin hovedfagsoppgave om lek som filosofisk konfigurasjon.

Arne Rygvold

Deltok i workshopen som veileder med hovedkompetanse i trearbeid (skulptur) og tegning.

Arne Rygvold er skulptør og har tre som sitt materiale. Han har sin kunstfaglige utdannelse fra Vestlandets Kunstakademi i Bergen, MA, og har også praktisk pedagogisk utdannelse og lang erfaring med prosjekter rettet mot barn og ungdom bla som lærer ved kulturskolen og oppdrag innenfor DKS, den kulturelle skolesekken.

Toril Wik

Deltok i workshopen som veileder med hovedkompetanse i maleri og tegning.

Toril Wik er utdannet billedkunstner fra Statens Kunstakademi og har mange års erfaring med undervisning rettet mot barn og unge, både på KunstSkansen og prosjekter under den kulturelle skolesekken.